

Persdossier

Campagne SOS Geweld – in het kader van de
Internationale Dag voor de Uitbanning van
Geweld tegen Vrouwen

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

SOS Geweld roept op tot actie.....	2
Toespraak van Bianca Debaets	3
Partnergeweld: enkele cijfers	5
Staatssecretaris voor Gelijke Kansen Bianca Debaets onderneemt actie	6
Website	6
Ondersteunen van Brusselse verenigingen	6
Affichage campagne.....	7
Witte lintjes.....	7
Colloquium op 1 december 2015.....	7
Studie	7
Experten interview.....	8
Interview met Bianca Debaets.....	8
Interview met Françoise Goffinet.....	9
“Eerst deden alleen de woorden pijn”: Van psychologisch naar fysiek geweld	11
Tips & contacten	12
Wat te doen als slachtoffer van partnergeweld?	12
Wat te doen als dader van partnergeweld?	13
Wat te doen als getuige van partnergeweld?.....	13
Verenigingen en evenementen.....	14

Perscontact (NL):

Laure Vandeghinste
Voice Agency
M: +32 479 60 45 92
T: +32 2 893 98 76
E: press@voice.be

Woordvoerder van Brussels Staatssecretaris Gelijke Kansen Bianca Debaets (NL):

Stijn Van Eynde
M: +32 490 66 60 28
T: +32 2 517 13 33
E: svaneynde@gov.brussels.be

SOS Geweld roept op tot actie

In 2013 overleden 162 personen aan partnergeweld. Dit cijfer, gebaseerd op de politiestatistieken van partnergeweld in 2013, werd begin dit jaar¹ gepresenteerd door Marijke Weewauters van het Interfederaal Gelijkekansencentrum in de Senaat. Daarenboven blijkt uit een studie, gehouden door het Instituut voor Gelijkheid tussen Mannen en Vrouwen, dat vrouwen zes maal vaker het slachtoffer zijn van partnergeweld dan mannen².

Dit alarmerend hoge cijfer is onder andere het gevolg van het **heersende taboe rond partnergeweld**. Slachtoffers houden hun problemen voor zich en durven er niet mee naar buiten te komen. Hulp komt dus vaak te laat.

Daarnaast zien we ook dat de cijfers rond partnergeweld **in België hoger zijn dan het Europese gemiddelde**. In Brussel stijgt het percentage van vrouwen die aangeven dat ze het afgelopen jaar het slachtoffer geweest zijn van partnergeweld tot **12,7%**².

Staatssecretaris voor Gelijke Kansen Bianca Debaets trekt aan de alarmbel. Naar aanleiding van de Internationale Dag voor de Uitbanning van Geweld tegen Vrouwen op 25 november, wordt er een **sensibiliseringscampagne** gelanceerd. Onder de naam SOS Geweld wil de campagne slachtoffers, daders en getuigen aanzetten om niet langer te lijden in stilte en actie te ondernemen.

De aftrap van de campagne wordt gegeven op het Brusselse beursplein door 162 vrouwen en acteur Soufiane Chilah uit de film Black.

Staatssecretaris Bianca Debaets: *“Het is onaanvaardbaar dat 162 personen het leven laten door partnergeweld. Tegen deze epidemie moeten we collectief optreden: vrouwen en mannen uit alle lagen van de maatschappij moeten zich uitspreken en durven tussen komen wanneer ze signalen van partnergeweld zien of zelf ervaren.”*

¹ Meer bepaald op 26/1/2015

² Studie uit 2010, georganiseerd door het Instituut voor Gelijkheid tussen Mannen en Vrouwen, http://igvm-iefh.belgium.be/sites/default/files/downloads/41%20-%20Dark%20number_NL.pdf

Toespraak van Bianca Debaets

WOENSDAG 18 november 2015

STAATSSECRETARIS VOOR VERKEERSVEILIGHEID, GELIJKE KANSEN,
DIERENWELZIJN & ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Campagne SOS Geweld lancering

Geachte dames en heren,
Beste collega's (politici), geachte mevrouw Goffinet (beste Françoise)
Beste Soufiane, beste Myriam,

Bijna een maand geleden liepen twee kinderen bij hun burens in de Kazernestraat in Brussel binnen. Ze waren hun eigen huis ontvlucht. Hun vader had net - terwijl ze erbij waren - hun moeder verschillende keren neergestoken. De moeder had te veel bloed verloren en overleed aan haar verwondingen. De vader gaf zich zelf in de loop van de dag aan bij de politie.

Het is een heel extreem voorbeeld, en toch herkennen we direct de situatie, de hoofdrolspelers, het verloop en de gevolgen. De vraag is: hoe lang kunnen we dit nog verdragen? Hoe lang kunnen we de steeds terugkerende berichten in de krant nog aan? Hoe lang kunnen we negeren dat honderden vrouwen gepest, geïntimideerd en geslagen worden zonder dat het in de krant verschijnt? En hoe lang kunnen we onder ogen zien dat vrouwen meer risico lopen om thuis dood te gaan dan op straat, in de auto of in het ziekenhuis?

Honderd tweeënzestig personen lieten (in 2013) het leven bij partnergeweld. Men zegt: als je een man leert vissen, kan hij zich zelf heel zijn leven onderhouden. Maar als je een vrouw leert vissen, dan kan ze een heel dorp onderhouden. Honderdtweeënzestig dorpen zijn zo verdwenen. De kinderen die overblijven na zo'n dodelijk geweld moeten vaak naar een instelling of pleegouders, zijn voor lange tijd getraumatiseerd en blijven vaak heel hun leven op zoek naar houvast. Honderdtweeënzestig is een hallucinant cijfer dat nog maar het tipje van de ijsberg toont. Meer dan 1 op 3 vrouwen in ons land is ooit het slachtoffer geweest van fysiek geweld. 1 op 4 vrouwen is ooit het slachtoffer geweest van stalking. 60% van de Belgische vrouwen is ooit het slachtoffer geweest van seksuele intimidatie geweest. Dit moet stoppen. Hoe kunnen we het stoppen?

De allereerste stap is de moeilijkste: **slachtoffers moeten zich durven uitspreken over het misbruik.** Met de campagne SOS Geweld willen we het gesprek mogelijk maken, vrouwen overtuigen om zich te verzetten tegen het geweld dat nooit, maar dan ook nooit gegrond is. Willen we ze overtuigen om familie, vrienden, huisarts, of ondersteunende verenigingen zoals het CAW, de hulpdiensten van Teleonthaal of 1712 te contacteren. Als het misbruik niet uitgesproken wordt, dan riskeren vrouwen het te verdringen, tot de situatie uitzichtloos wordt of drastisch uit de hand loopt. Sommigen worstelen met een schaamtegevoel, anderen vrezen niet serieus genomen te worden. 34% van de vrouwelijke slachtoffers praat er niet over. Wanneer de vrouw nog steeds samen is met de geweldplegende partner stijgt dit percentage tot maar liefst 53%. Een aangifte bij de politie is al helemaal uit den boze, slechts 20% van het ervaren partnergeweld wordt aangegeven aan de politie. Deze campagne is dus broodnodig.

De tweede stap is: **vrouwen moeten vrouwen steunen**. We hebben intuïtie, we hebben voelsprietten, we moeten het gesprek aangaan als een vriendin zich begint te isoleren, het huis niet meer uitkomt, blauwe plekken op vreemde plaatsen op haar lichaam heeft, geweld minimaliseert of zich zelf begint te kleineren. (De voormalige Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Madeleine Allbright zei ooit: *“There is a special place in hell for women who do not help other women.”*) We moeten elkaar steunen in moeilijke momenten (ook als we de partner kennen). Het is daarom hartverwarmend te zien dat hier vandaag zoveel vrouwen zijn samengekomen om hun solidariteit te tonen met hun zusters over heel Brussel en het land. Tegen de vrouwen die onder geweld gebukt gaan willen we vandaag zeggen: jullie zijn niet alleen. Wij zijn er voor jullie. Samen binden we de strijd aan tegen stalking, intimidatie en fysiek geweld tegen vrouwen.

Een derde stap is dat we **mannen aanspreken**. Niet omdat ze collectief dader zijn. Niet omdat de meerderheid van de mannen hun vrouw slaan, dat doen ze niet. Wel omdat mannen invloed hebben op mannen. *Peer pressure*. Als een man zijn vrouw niet respecteert, haar slaat, zal hij het oordeel van een andere vrouw zich vaak ook niet aantrekken. Als een andere man hem er op aanspreekt, raakt die vaak een heel andere snaar. Het doet daarom ook veel deugd vandaag heel wat mannen te zien die hun stem laten horen. Voor hen telt hetzelfde: als een man een vrouw slaat, haar beledigt, haar intimideert, en je hebt er weet van, mag je niet passief blijven toekijken. Er heerst een enorm taboe over partnergeweld; het is als het ware een muur die rondom vrouwen gebouwd wordt. Iedereen die ziet wat er achter die muren gebeurt moet zich uitspreken.

Partnergeweld kan in alle gezinnen en in alle lagen van de bevolking voorkomen. Daarom lanceren we deze campagne ook zo breed mogelijk. En we roepen iedereen die betrokken is of zich betrokken voelt, om de krachten te verenigen en die praktijken een halt toe te roepen.

Ten laatste moeten we **een blik werpen op de daders zelf**. Als er een special place in hell is voor vrouwen die elkaar niet helpen, op welke plek zitten dan de mannen die hun vrouw slaan? Waarschijnlijk in hun eigen persoonlijke hel. Vaak zijn ze gefrustreerd, misnoegd, ontgoocheld, stapelen ze de negatieve ervaringen op en barsten ze uit in woede tegen degene die het dichtst bij staat. Soms beseffen ze dat het geweld zelf niks oplost, maar blijven ze blind voor de echte oplossingen van dialoog en wederzijdse empathie. Zij moeten zich de vraag stellen: wat helpt dit? Hoe wordt m'n leven hier beter van? Uit geweld haalt je geen (persoonlijk) gewin, je relatie wordt er niet beter door en je partner al zeker niet.

Dames en heren,

De komende weken gaan we naast de postercampagne ook filmvoorstellingen, workshops en conferenties organiseren over het geweld op vrouwen. Ik wil van harte alle verenigingen en alle aanwezigen hier bedanken om zich vast te bijten in dat thema. Om zich niet te neer te leggen bij de berichten in de krant. Om niet de andere kant uit te kijken. Om naar buiten te komen en collectief 'neen' te zeggen tegen dat geweld. Samen kunnen we de epidemie van partnergeweld stoppen.

Bianca Debaets
Staatssecretaris

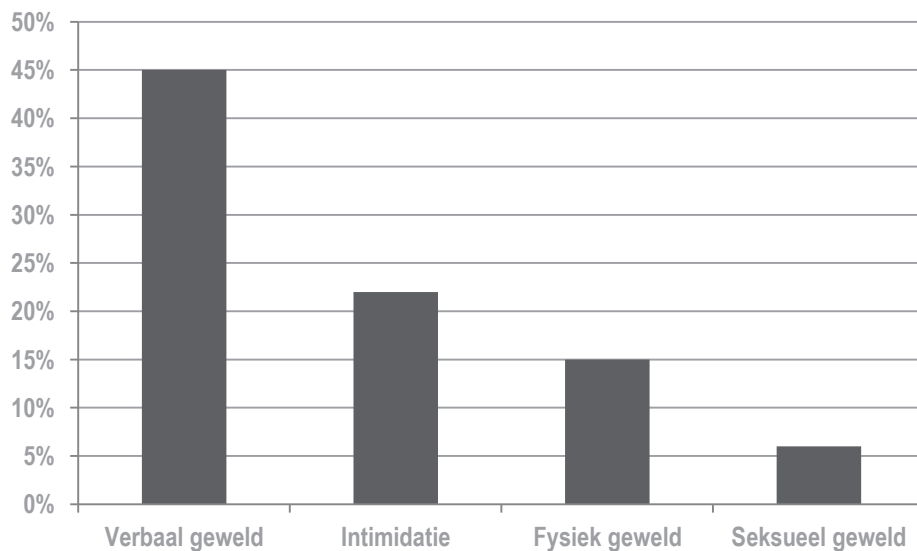
Partnergeweld: enkele cijfers

Partnergeweld is een problematiek van alle tijden en is, jammer genoeg, alomtegenwoordig. In Europa geeft 22% van de vrouwen boven de 15 jaar aan al slachtoffer geweest te zijn van fysiek of seksueel partnergeweld. In België stijgt dit percentage tot 24%³.

Brusselse cijfers dateren van 2010 en gaan over partnergeweld gepleegd in de afgelopen 12 maanden. 12,7% van de vrouwen gaf toen aan het afgelopen jaar slachtoffer geweest te zijn van fysiek of seksueel geweld².

Vergelijken van data is niet eenvoudig wegens datering van Belgische studies en het gebrek aan uniformiteit tussen Europese en Belgische studies. Daarom plant staatssecretaris Bianca Debaets begin 2016 een nieuwe studie die de problematiek opnieuw duidelijk in kaart moet brengen.

Verschillende vormen van partnergeweld⁴

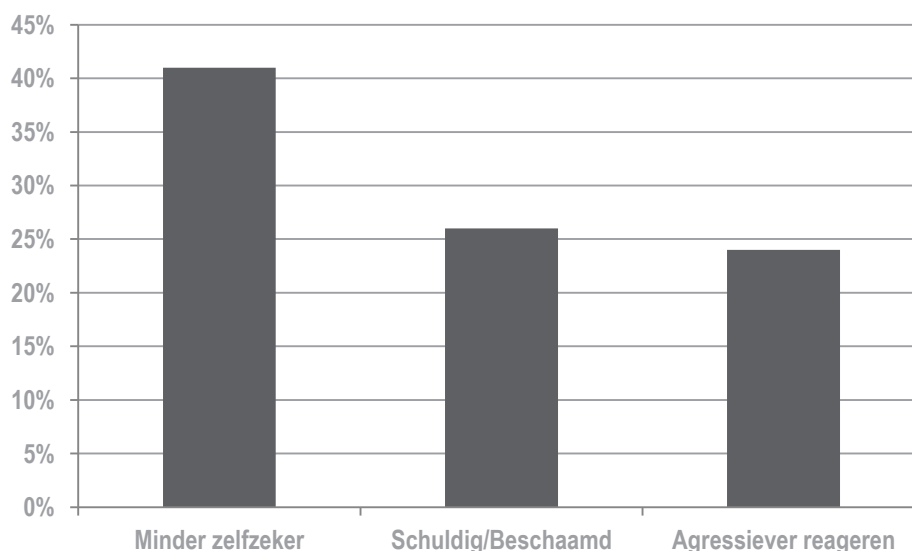
Zowel mannen als vrouwen zijn slachtoffer van deze vormen van partnergeweld. Toch blijkt dat vrouwen zes maal vaker slachtoffer worden van partnergeweld dan mannen⁴. Ook de getuige, die in 40% van de gevallen een kind is, is slachtoffer van de situatie.

De 162 doden in 2013 wijzen erop dat slachtoffers vaak te lang wachten met het zoeken van hulp. Dat blijkt ook uit cijfers: 34% van de vrouwelijke slachtoffers praat er niet over. Wanneer de vrouw nog steeds samen is met de geweldplegende partner stijgt dit percentage tot maar liefst 53%. Een aangifte bij de politie is al helemaal uit den boze, slechts 20% van het ervaren partnergeweld wordt aangegeven aan de politie. Zwijgen kan nochtans ernstige gevolgen hebben:

³ Europese studie uit 2014, <http://fra.europa.eu/en/vaw-survey-results>

⁴ Studie uit 2010, georganiseerd door het Instituut voor Gelijkheid tussen Mannen en Vrouwen, http://igvm-iefh.belgium.be/sites/default/files/downloads/41%20-%20Dark%20number_NL.pdf

De gevolgen van partnergeweld?⁵

Praten over partnergeweld en hulp zoeken blijkt dus voor veel vrouwen en slachtoffers een groot taboe te zijn. Met de website www.sosgeweld.brussels en de bijhorende campagne die verspreid zal worden in het Brusselse straatbeeld wil Staatssecretaris voor Gelijke Kansen Bianca Debaets de drempel verlagen en het taboe doorbreken. De website zal slachtoffers, daders en getuigen op een duidelijke en toegankelijke manier doorverwijzen naar de verschillende hulplijnen.

Staatssecretaris voor Gelijke Kansen Bianca Debaets onderneemt actie

Woensdag 18 november werd het startschot gegeven voor de sensibiliseringscampagne SOS Geweld. Deze ging van start met een symbolische opening voor de Brusselse beurs. 162 vrouwen sneuvelde er één voor één tijdens een situatieschets, gebracht door Myriam Leroy. Maar daarnaast zet Staatssecretaris voor Gelijke Kansen Bianca Debaets nog verschillende andere acties op poten die de campagne structureel en beleidsmatig moeten ondersteunen:

Website

De website www.sosgeweld.brussels bundelt alle essentiële hulplijnen voor slachtoffers, daders en getuigen van partnergeweld. In een oogopslag kunnen ze zien waar ze terecht kunnen met hun problemen.

Ondersteunen van Brusselse verenigingen

Het Kabinet voor Gelijke Kansen ondersteunt 21 Brusselse verenigingen die zich inzetten voor de uitbanning van geweld tegen vrouwen. In totaal organiseren de verenigingen meer dan 30 gratis activiteiten in Brussel. Deze gaan van theatervoorstellingen, tot conferenties over workshops. Een volledig overzicht van alle verenigingen en hun evenementen kan u op pagina 10 raadplegen.

⁵ Studie uit 2010, georganiseerd door het Instituut voor Gelijkheid tussen Mannen en Vrouwen, http://igvm-iefh.belgium.be/sites/default/files/downloads/41%20-%20Dark%20number_NL.pdf

Affichage campagne

Van 11 november tot en met 7 december zal het campagnebeeld alom tegenwoordig zijn in het Brusselse straatbeeld. De centrale slogan is “*Eerst deden alleen de woorden pijn*”. Hiermee wil de campagne duidelijk maken dat fysiek geweld vaak start met psychologisch geweld. Vrouwen moeten actie ondernemen en hulp zoeken bij de eerste tekenen van psychologisch geweld en niet afwachten tot het geweld onttaardt.

Witte lintjes

Op woensdag 25 november, de Internationale dag voor Uitbanning van Geweld tegen Vrouwen, delen Bianca Debaets en haar kabinet witte lintjes uit op het kruispunt van de Nieuwstraat met de Koolstraat. De aandacht van de voorbijgangers zal vooral getrokken worden door de grote opblaasbare ‘wall’. Iedereen die het witte lintje opspeldt, toont zijn betrokkenheid en brengt de problematiek onder de aandacht. Ook op Facebook zal iedereen de actie kunnen steunen door zijn of haar profielfoto te veranderen naar het campagnebeeld. Hou hiervoor de Facebookpagina[LINK] in de gaten.

Colloquium op 1 december 2015

Om onze campagne rond partnergeweld dit jaar af te sluiten organiseert het Kabinet Gelijke Kansen een colloquium rond het thema ‘Fysiek, psychisch en seksueel geweld tijdens de zwangerschap’. Tijdens dit colloquium zullen de resultaten voorgesteld worden van een interventiestudie, uitgevoerd door de Universiteit van Gent, naar geweld in de periode rond de zwangerschap. Er zal onder andere ingegaan worden op de prevalentie van geweld, het nut van screenen naar geweld én van het doorverwijzen naar hulpverlening. De uiteenzetting van de studie wordt gevolgd door een panelgesprek en discussie met experts uit de medische en academische sector. Dit alles gaat door op dinsdag 1 december van 9u30 tot 12u30, in zaal 5 van het Flageygebouw, Heilig-Kruisplein, 1050 Elsene.

Studie

Begin 2016 plant Staatssecretaris voor Gelijke Kansen Bianca Debaets een nieuwe studie rond partnergeweld. De meest ‘recente’ cijfers dateren van 2010 en zijn afkomstig van het Instituut voor Gelijkheid tussen Mannen en Vrouwen. Er is dus dringend nood aan een nieuwe studie die de problematiek opnieuw in beeld brengt. Enkel op die manier kan het beleid op een gefundeerde manier aangepast worden aan de noden van de slachtoffers.

Experten interview

Interview met Bianca Debaets, staatssecretaris voor Gelijke Kansen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Waarom is een dag tegen geweld op vrouwen zo belangrijk ?

*“Volgens de meest recente cijfers **sterven er in België jaarlijks 162 personen** door partnergeweld. Dat is een hallucinant cijfer waar ik even niet goed van was. En het gaat maar door: **1 op 3 vrouwen** is ooit het slachtoffer geweest van fysiek geweld. Dergelijke cijfers mogen we nooit aanvaarden. Ik maak dan ook een speerpunt van de campagne tegen geweld op vrouwen.*

*Daarom organiseer ik samen met verschillende organisaties **een zo breed mogelijke sensibiliseringscampagne**. Partnergeweld komt voor in alle lagen van de bevolking. Het is daarom erg belangrijk om breed te communiceren, naar een zo groot mogelijk publiek.*

*Met een confronterend campagnebeeld willen we de mensen wakker schudden en het maatschappelijke debat op gang brengen. Slachtoffers van geweld moeten weten: jullie zijn niet alleen. Maar ook getuigen van geweld krijgen de boodschap: blijf niet zitten met je verhaal. **Meld de feiten of vermoedens bij de autoriteiten.**”*

Wat kenmerkt de campagne dit jaar?

*“We lanceren een **grote sensibiliseringscampagne** in Brussel. Die campagne wordt ondersteund door verschillende middenveldorganisaties. De bedoeling is om het thema zichtbaar te maken voor alle Brusselaars maar ook de pendelaars. We willen de mensen uit hun comfortzone halen en hen laten nadenken over deze schrijnende problematiek die zoveel weerloze vrouwen in onze samenleving treft.*

*In januari lanceer ik een **nieuwe studie** over geweld op vrouwen. De laatste cijfers over Brussel dateren immers al uit 2010. Een geactualiseerd zicht op de problematiek maakt een gepast beleid mogelijk.*

*We ondersteunen ook een hele reeks **projecten en initiatieven van verschillende organisaties** die zich bekommeren om geweld tegen vrouwen. Daarbij ondersteunen we ook **nieuwe initiatieven**, zoals **vormingen rond de herkenning en aanpak van genitale verminking**, bedoeld voor artsen en welzijnswerkers. Mensen denken dat het een ver-van-mijn-bed-show is, terwijl het wel degelijk vaak voorkomt in onze stad. Naar schatting 4500 vrouwen en meisjes zijn op barbaarse wijze besneden. Zo’n 1500 jonge meisjes vormen een risicogroep.”*

Welke rol is er weggelegd voor het middenveld ?

*“De rol van het middenveld, de vele organisaties en hun vrijwilligers valt niet te onderschatten. Zij hebben via hun werking vele mensen op het terrein, waardoor zij ons een beter inzicht kunnen verschaffen in de thematiek. Ze zijn een **belangrijk klankbord** voor ons kabinet waaraan we onze aanpak van geweld tegen vrouwen kunnen toetsen. Ze leveren ideeën voor projecten aan en helpen ons om onze beleidsdoelstellingen te bereiken. Zij zijn onze vinger aan de pols.”*

Welke boodschappen wil u tijdens de campagne uitdragen ?

“De boodschap is duidelijk: Meld geweld op vrouwen! Praat over het onderwerp. Samen halen we dit onderwerp uit de taboesfeer. Bied een luisterend oor aan vrouwen waarvan je weet dat ze het slachtoffer van intimidatie of geweld zijn. Bewustwording creëren en mensen aanzetten om met hun problemen naar buiten te komen, maakt een wezenlijk deel uit van de bestrijding van partnergeweld.”

Welke is de plaats van deze actie in het breder beleid rond geweld?

*“We zijn vaak geneigd te **focussen op publiek geweld**: een vechtpartij op een plein, een steekpartij op café. Dat is heel erg en moeten we proberen te voorkomen of snel tussenkomen wanneer het gebeurt. We zijn bijvoorbeeld bezig met een oefening om videobewakingsbeelden te uniformiseren en makkelijker uit te wisselen. Zo kan de politie beter ingrijpen en mogelijke daders oppakken. Maar eigenlijk vallen er **veel meer slachtoffers bij partnergeweld**. Ook de media moeten dat goed beseffen: als er bijna om de twee dagen een slachtoffer valt in partnergeweld staat dat minder op de voorpagina dan een vechtpartij tussen hooligans.”*

Interview met Françoise Goffinet, verbonden aan het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen en gespecialiseerd in de problematiek van partnergeweld.

Wat zijn de « klassieke scenario's » van partnergeweld en in het bijzonder tegen vrouwen?

“Het klassieke scenario van partnergeweld verloopt meestal cyclisch. Dat kan ook een verklaring vormen voor het repetitieve karakter en de evolutiemechanismen van geweld tussen partners. Dat schema helpt namelijk om beter te begrijpen waarom veel slachtoffers na gewelddaden bij de dader blijven. De cyclus is een vicieuze cirkel die uit vier fases bestaat: een gespannen sfeer, de crisis, de verdediging en de wittebroodsfase. In een relatie waar geweld heerst, herhaalt die cyclus zich onophoudelijk en almaar sneller. Hoe meer de cyclus zich herhaalt, hoe korter de “wittebroodsfase” wordt, tot ze uiteindelijk wegvalt.

Vergeet ook niet dat het niet alleen om fysiek geweld gaat. Er bestaan ook andere vormen van geweld tussen partners - seksueel, psychologisch, economisch geweld en stalken - die al dan niet uitlopen op fysiek geweld.”

Heeft het fenomeen van geweld tegen vrouwen een specifiek karakter in Brussel (omvang, bevolkingsgroep, minder zichtbaar)?

“Dat valt moeilijk te zeggen, gewoon omdat er nog geen specifiek onderzoek is gedaan in Brussel. Maar ondanks het gebrek aan studies kunnen we problemen vaststellen die specifiek zijn voor de talrijke gemeenschappen van buitenlandse afkomst. Hier moeten we geweld dus anders aanpakken dan in een landelijk milieu. Een ander typisch kenmerk voor Brussel zijn de extreem hoge huurprijzen. Wanneer slachtoffers uit de home of het opvangtehuis vertrekken, vinden ze heel moeilijk een woonst. Zo belanden ze in een uiterst kwetsbare situatie. Zowel in Brussel als elders is er een tekort aan opvangvoorzieningen.”

Welke aanspreekpunten zijn er voor slachtoffers, getuigen of daders van intrafamiliaal geweld?

“Er bestaan verschillende diensten⁶. Maar er is duidelijk een schrijnend gebrek aan voorzieningen. Professionele aanspreekpersonen moeten kunnen luisteren en een minimum aan informatie hebben gekregen over partnergeweld om in staat te zijn slachtoffers of daders bij te staan. Zij moeten hen kunnen doorverwijzen naar het juiste adres. Op dat vlak is er een reële nood en een gebrek aan financiële middelen. Het probleem voor het slachtoffer is het juiste nummer of juiste adres te hebben op het juiste moment, zonder dat de dader het merkt.”

Waarom zwijgen slachtoffers over het geweld dat zij ondergaan? Wat heeft dat voor rechtstreekse en onrechtstreekse gevolgen?

“Er zijn verschillende redenen: de angst voor ‘wat men gaat zeggen’, slachtoffers hebben moeite om te bekennen dat ze zich laten slaan door de persoon van wie ze houden. Het gevolg van dat stilzwijgen is dat ze niet meer naar hun werk durven te gaan of hun dagelijkse activiteiten niet meer durven uit te oefenen wegens de zichtbare sporen van het geweld. Ze hebben steeds minder contact met de buitenwereld en sluiten zich op in hun isolement. Er is wel degelijk een verband tussen partnergeweld en inschakeling op de arbeidsmarkt.”

⁶ Een lijst met de diensten die bijstand verlenen aan personen die met partnergeweld worden geconfronteerd is te vinden op pagina X van dit persdossier.

“Eerst deden alleen de woorden pijn”: Van psychologisch naar fysiek geweld

Fysiek geweld binnen een relatie ontstaat bijna altijd vanuit een situatie met psychologisch geweld. Alhoewel deze vorm van geweld moeilijker te herkennen is, is het ook een ernstige vorm van partnergeweld. De partner wordt onderdrukt en is ondergeschikt. Omdat vaak niemand het weet, is psychologisch geweld enorm ingrijpend.

Hoe erger psychologisch geweld wordt, hoe groter het risico op lichamelijk en seksueel geweld. Het is daarom belangrijk om signalen snel te herkennen.

Volgende vormen zijn uitingen van psychologisch geweld:

EMOTIONELE MISHANDELING	DWANG EN BEDREIGINGEN	INTIMIDATIE EN MANIPULATIE	MINIMALISEREN EN ONTKENNEN
<ul style="list-style-type: none"> - Vernedering - Aanpraten van schuldgevoelens - Verlagen van het zelfbeeld 	<ul style="list-style-type: none"> - Dreigen met pijn - Dreigen met (zelf)moord - Tegenhouden van veranderingen 	<ul style="list-style-type: none"> - Voorwerpen gooien - Spullen van de partner vernietigen - Wapens tonen 	<ul style="list-style-type: none"> - Misbruik ontkennen - Niet serieus nemen van bezorgdheid over het misbruik - Schuld bij de andere leggen
ISOLATIE EN CONTROLE	ECONOMISCH MISBRUIK	DOMINANTIE	KINDEREN GEBRUIKEN
<ul style="list-style-type: none"> - Handelingen controleren - Sociale contacten controleren - Overdreven jaloers zijn 	<ul style="list-style-type: none"> - Werken tegen loon verbieden - Geld verbieden - Bankkaart verbieden 	<ul style="list-style-type: none"> - Behandelen als ondergeschikt/dienaar - Geen beslissingsrecht - Regels worden door de partner bepaald 	<ul style="list-style-type: none"> - Aanpraten van schuldgevoelens tegenover de kinderen - Beledigen met behulp van de kinderen - Dreigen om de kinderen mee te nemen

Tips & contacten

De website www.sosgeweld.brussels bundelt de verschillende hulplijnen die slachtoffers, daders en getuigen kunnen inroepen.

Slachtoffers, daders en getuigen kunnen terecht bij de volgende instanties:

Wat te doen als slachtoffer van partnergeweld?

Bel de politie (101 of uw lokaal commissariaat) voor gevaarlijke situaties.

Voor dringende medische bijstand: bel 100 of het dichtstbijzijnde ziekenhuis.

Andere organisaties waar slachtoffers terecht kunnen voor een luisterend oor of begeleiding:

1. **CAW Brussel:** biedt vertrouwelijke en vrijwillige hulpverlening aan voor mensen die het moeilijk hebben ten gevolge van persoonlijke, relationele of maatschappelijke problemen.
Telefoon:
Onthaal – Brussel Centrum: 02 227 02 00
Onthaal – Anderlecht: 02 521 29 22
Onthaal – Etterbeek: 02 629 23 45
Onthaal – Noordwijk: 02 502 66 00
Onthaal – Molenbeek: 02 414 24 23
Web: <http://www.cawbrussel.be/mail-naar-een-hulpverlener> (livechat met hulpverleners)
2. **Hulplijn 1712:** helpt met gratis, professionele en discrete raadgeving voor vragen over geweld, misbruik en mishandeling.
Telefoon: 1712
Web: <https://1712.be>
Mail: <https://1712.be/bel-of-mail-1712>
3. **Tele-onthaal:** 24/24 en 7/7 gratis en anonieme telefonische hulp voor alle vragen en problemen
Telefoon: 106
4. **IGVM:** Gratis nummer voor meer informatie over het melden van geweld alvorens klacht in te dienen
Telefoon: 0800/12 800
5. **Slachtofferonthaal parket:** juridische informatie en bijstand voor slachtoffers
Telefoon: 02/508 72 94

Wat te doen als dader van partnergeweld?

1. **Hulplijn 1712:** helpt u met gratis, professionele en discrete raadgeving voor vragen over geweld, misbruik en mishandeling.
Telefoon: 1712
Web: <https://1712.be/>
Mail: <https://1712.be/bel-of-mail-1712>
2. **CAW Groot Eiland:** biedt vertrouwelijke en vrijwillige hulpverlening aan.
Telefoon: 02/227 02 00
Web: <http://www.cawbrussel.be/>
Mail: <http://www.cawbrussel.be/mail-naar-een-hulpverlener>

Wat te doen als getuige van partnergeweld?

1. Bel de politie op het nummer 101 of het dichtstbijzijnde commissariaat
2. **Hulplijn 1712:** helpt u met gratis, professionele en discrete raadgeving voor vragen over geweld, misbruik en mishandeling.
Telefoon: 1712
Web: <https://1712.be/>
Mail: <https://1712.be/bel-of-mail-1712>

Verenigingen en evenementen

Dames Draaien vzw

Dames gaan ervoor

De vzw Dames Draaien wil artistiek werk van vrouwen promoten. Dames gaan ervoor toont vier films over het engagement van vrouwen in het openbaar leven (politiek, vrouwenrechten, sport, burgerschap). De dynamiek die vrouwen ontwikkelen doorheen hun engagement kan alleen maar ten goede komen aan de samenleving.

Datum : 18 en 19 november

Plaats : Espace Senghor, Waversesteenweg 366, 1040 Etterbeek

Facebook : <https://www.facebook.com/events/1688498541387786/>

Site internet : <http://ellestournent.be/>

Digital Leadership Institute

Brussels Awards DLI Cyberviolence Project

Data:

- 18 november– Move It Forward – Tackling Threats to Online Safety for girls
- 18 november– Move It Forward – Tackling Threats to Online Safety for women
- 26 november– Move It Forward – High-level Roundtable on Cyberviolence
- 28-29 november– Move It Forward – digital starter event for girls and women

Plaats: inQube HQ, Rue Carolystraat 29, 1050 Brussels

Facebook : <https://www.facebook.com/DLIIorg/>

Website: <http://dlii.org/>

Centre Régional du Libre Examen

Féminisme et antiracisme: même(s) combat(s)? [*Feminisme en antiracisme: één strijd ?*]

Strijden voor vrouwenrechten, natuurlijk. Maar over welke rechten en welke vrouwen gaat het precies? Terwijl aan de andere kant van de Atlantische Oceaan het begrip intersectionaliteit of kruispuntdenken opgang maakt, raakt het feminisme hier in de war omdat vrouwen uit de migratie deelnemen aan het publieke debat ... Samen met Rhokaya Diallo stellen ze zich de vraag hoe we de verschillende gevechten kunnen aangaan binnen een postkoloniale context. Hoe kunnen we vermijden dat ze instrumenten vormen voor racistische of communautariserende doeleinden? Hoe de verschillen overstijgen om de gemeenschappelijke strijd te versterken? Met Rhokaya Diallo, Gia Abrassart, Noura Amer, Carmen Castellano, Nadine Plateau, Edgar Szoc.

Datum: 19 november, 18 u.

Plaats: PointCulture Brussel, Koningsstraat 145, 1000 Brussel

Reserveren: 5 euro - bxlcentre@pointculture.be of 02/ 737 19 60

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/791664377593084/>

Website: <http://www.amazone.be/> www.centrelibrex.be/ <http://Brussel.pointculture.be/>

Journée Féministe toi-même, Brussel 2015 [Je bent zelf feministe-dag]

Minisalon van het inventieve actie-voeren, opgezet door een vijftiental verenigingen: ludieke en bespiegelende workshops voor alle leeftijden; een videolabo waarin een collectieve intelligentie van het feminisme wordt opgebouwd; film; een gezellige bar voor nog meer ontmoetingen. 's Avonds worden er uiteenlopende voorstellingen aangeboden: slam (Lisette Lombé, Miss Elli feat, Mama's Huzband), toneel (Christine Delmotte), open podium ...

Datum: 21 november, van 12.30 tot 23 u.

Plaats: PointCulture Brussel, Koningsstraat 145, 1000 Brussel

Reservatie: Overdag: vrije toegang – Avond: 5 euro - Reserveren: bxlcentre@pointculture.be of 02/ 737 19 60

Website: <http://www.amazone.be/> www.centrelibrex.be/ <http://Brussel.pointculture.be/>

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/791664377593084/>

Vaartkapoen

Forumtheater tegen geweld

12 vrouwen van De Vaartkapoen en Citizenne spelen interactieve scènes over geweld onder begeleiding van Har Tortike.

Datum:

- 19/11/2015 9u30: Vrouwenhuis, Josaphatstraat 253 – Scha(e)rbeek
- 24/11/2015 18u: Café Avenida, Pastorijstraat 7 - Molenbeek
- 25/11/2015 12u & 15u: Muntpunt, Muntplein 6 – Brussel / Place de la Monnaie, 6 - Bruxelles
- 01/12/2015 9u30: GC Essegem, Leopold I-straat 329 – Jette

Website: www.vaartkapoen.be

COOD vzw (Centrum voor Ondersteuning, Onderzoek en Documentatie vzw)

Basta! stop geweld tegen vrouwen

Tijdens een conferentie worden beleidsmakers en het middenveld uitgenodigd om te debatteren over de problematiek van geweld tegen vrouwen. Daarnaast kunnen vrouwen er deelnemen aan rondetafelgesprekken. Het ideale moment dus voor vrouwen om de problemen en de drempels waarmee zij dagelijks geconfronteerd worden aan te kaarten bij de beleidsmakers. Aan het einde van deze conferentie worden de bevindingen en de ontwikkelde methodieken voorgesteld en worden er aanbevelingen geformuleerd.

Datum: 20 november 2015, 18u00 – 20u00: Foyer vzw - Werkhuizenstraat 23, 1080 Sint-Jans-Molenbeek

Facebook (event): <https://www.facebook.com/events/1507109962920381/>

Website: <http://www.cood.be/>

Université des femmes vzw

Le continuum des violences patriarcales – Protéger la mère, c'est protéger les enfants? [Het continuüm van patriarchaal geweld – De moeder beschermen, is dat de kinderen beschermen ?]

Vanuit vaststellingen op het terrein van bestrijding van partnergeweld organiseert Université des femmes een studiedag. Ze zullen het hebben over een aantal patriarchale axioma's. Zo is er opnieuw een stijging merkbaar van het aantal gevallen waarin vaders hun kind doden, met als achterliggende reden dat de moeder aanstuurt op een scheiding. Kan een gewelddadige vader bijvoorbeeld een goede vader zijn? Kinderbescherming wil de band tussen ouders en kinderen vaak versterken, maar komt het beschermen van die band niet vaak neer op het beschermen van mishandeling? Hoe kunnen gerechtelijke actoren vrouwen en kinderen echt beschermen binnen een context van familiaal geweld? Hoe de emancipatie van vrouwen versterken om ze in staat te stellen geweld beter collectief te verhinderen? Met dit overlegmoment willen ze uitzoeken of er een duidelijk verband kan worden gelegd tussen bescherming van vrouwen en kindbescherming.

Datum: vrijdag 20 november 2015

Plaats: Amazone vzw, Middaglijnstraat 10, 1210 Sint-Joost

Facebook: <https://www.facebook.com/Universit%C3%A9-des-Femmes-162184030463986/?fref=ts>

Website: <http://www.universitedesfemmes.be/>

Omnya vzw:

Les mots sur les maux [Woorden voor pijn]

Informatie- en sensibiliseringssessies over partnergeweld met aanwezigheid van interveniënten en deskundigen op dat vlak. Met behulp van een koffertje met lesmateriaal in de vorm van een participatieve Information, Education and Communication (IEC) –tool organiseren ze debatten en spreken ze met deelnemers over ervaringen;. Zo ontstaat er een discussie rond de verschillende vormen van geweld. De pedagogische set moet ook helpen om de kennis van de deelnemers over de problematiek te evalueren.

Data en plaatsen:

- 21 november, van 14 tot 17 u. (informatie- en sensibiliseringssessie over intrafamiliaal/echtelijk geweld en geweld dat vooral vrouwen treft).
Lollepotstraat 3, 1000 Brussel
- 24 november, van 9 tot 12.30 u. (vormingsworkshops voor interveniënten rond het gebruik van de informatie-, sensibiliserings- en opvoedingstool die voor de campagne is ontworpen).
Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel
- 26 november, van 14 tot 17 u. (informatie- en sensibiliseringssessie rond intrafamiliaal/echtelijk geweld en geweld dat vooral vrouwen treft).
Kolenmarkt 42, 1000 Brussel

Facebook: <https://www.facebook.com/omnya.vzwvzw>

Website: www.omnya.org

« Focus femmes, focus filles », project gedragen door de vzw JJJY , (Jeunesse Jeugd Jugend Youth)

On leur refera le portrait

« On leur refera le portrait » is een multidisciplinair project dat artistieke, culturele en urban artexpressies combineert. De deelnemers aan dit project zijn vrouwen en jonge meisjes die zich hebben ingeschreven voor het project « Focus femmes, focus filles ». De voornaamste doelstelling is sensibiliseren voor de uitbanning van geweld tegen vrouwen.

Datum: 25 november

Plaats: Wolu Jeunes – Prekelindenlaan 78

Website: www.dynamic-tamtam.be

Zij-kant vzw, VIVA-SVV en Beweging tegen Geweld - vzw Zijn

Liefde is (niet)

Bij ongeveer de helft van de geregistreerde feiten van partnergeweld gaat het om psychisch geweld. Dit geweld wordt echter niet altijd herkend, vooral niet door jongvolwassenen. Met een (digitale) relatietest over psychologisch geweld en een stand toeren ze daarom in oktober en november door Vlaanderen en Brussel om jongvolwassenen te doen nadenken over relatiekwaliteit.

Op de actieplaatsen kunnen voorbijgangers op levensgrote engel- en duivelpanelen, geïllustreerd door Eva Mouton, aanduiden wat liefde voor hen (niet) is. Ondertussen krijgen ze tips en tricks voor een goede relatie en een relatietest. Bezoekers van de stand kunnen zich ook laten vereeuwigen met liefdesstellingen in een photo booth.

Het slotevent vindt plaats op 25 november in Brussel bij het Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten. Hier zullen alle resultaten van de relatietest bekend gemaakt worden.

Datum: 25/11 : NVSM, Sint-Jansstraat 32, 1000 Brussel

Facebook: www.facebook.com/stoppartnergeweld

Website: www.horenzienenpraten.be

AWSA-Be

Non aux violences liées à l'honneur [*Nee aan eer-gerelateerd geweld*]

Op het programma staat de vertoning van twee films, gevolgd door een debat en een ontmoeting met de regisseurs: "In the Name of Honor" (2013) van Nathalie Leclercq en "Maria's Grotto" (2007) van Buthina Canaan Khoury. De eerste is een kortfilm die de eremisdad aanklaagt binnen een Libanese christelijke familie. Hij maakt deel uit van een trilogie rond de met de voeten getreden rechten van de Libanese vrouw. De tweede film vertelt het verhaal van eremisdaden die in verschillende milieus in Palestina worden begaan.

Datum: 25 november van 18 tot 20 u.

Adres: KVS, Lakensestraat 146, 1000 Brussel, zaal Bar op 5e verdieping

Facebook: www.facebook.com/awsabe

Facebook event: www.facebook.com/events/913182898753831

Website: www.awsa.be

CIProC (Centre d'Impulsion socioprofessionnel et Culturel)

Sa violence, son silence [Zijn geweld, haar stilzwijgen]

In het kader van de Campagne organiseert dit Centrum vier workshops met partnergeweld als centraal thema.

Data:

- 23 tot 27 november: Workshops, Algemeen Stemrechtlaan 39, 1030 Brussel
- 28 november: Slotavond Sportcomplex van Evere, Oud-Strijderslaan 300, 1140 Evere vanaf 17.30 u.

Facebook: <https://www.facebook.com/ciproc.be/>

Website: <http://www.ciproc.be>

Ciré vzw

Migrant-e et victime de violences conjugales: quels sont mes droits? [Migrant-e en slachtoffer van echtelijk geweld: wat zijn mijn rechten?]

Ciré vzw organiseert een halve dag voor uitwisseling en overleg rond de kwestie van "dubbel geweld" tegen migrant-e-s die het slachtoffer zijn van echtelijk geweld. De thema's die worden aangekaart betreffen de belangrijkste hindernissen voor migrant-e-s die slachtoffer zijn van echtelijk geweld om toegang te krijgen tot de bescherming waarin wettelijk is voorzien. De nood aan bescherming voor die personen moet voorrang krijgen op hun statuut als migrant-e. Die personen moeten absoluut weten wat hun rechten zijn, welke middelen tegen geweld er in België voorhanden zijn. Daarnaast moeten de verschillende actoren die zij ontmoeten geïnformeerd en gewapend zijn om ze zo goed mogelijk te helpen.

Het evenement wordt georganiseerd samen met het Mrax, het centrum voor preventie van echtelijk geweld en Awsa.

Datum: 27 november

Plaats: lokaal B 204, Amazone vzw, Middaglijnstraat 10, 1210 Sint-Joost

Facebook: <https://www.facebook.com/lecirevzw>

Website: <http://www.cire.be>

Femme de Bonne Volonté Internationale Ambassadrice de l'Amour vzw

Colloque sur la Sensibilisation à la lutte contre les violences conjugales
(entre partenaires et intrafamiliales) [*Colloquium over Sensibilisering voor de strijd tegen echtelijk geweld*
(tussen partners en intrafamiliaal)]. Met de medewerking van actrice Dada Stella uit Mama Temoignage.

Met dit project wil de vzw vrouwen met migratieachtergrond identificeren die het slachtoffer zijn van geweld binnen hun relatie. Zij zullen naar voor geschoven worden tijdens een onderzoek in vier workshops die de basis zullen vormen voor de voorbereiding van een evenement. Dat wordt een colloquium met als doel strategieën uit te stippelen om alle soorten geweld tegen vrouwen te bestrijden. Sommige slachtoffers kunnen komen getuigen, na die getuigenissen volgt een debat in aanwezigheid van de overheden.

Datum: 27 november van 14 tot 18 u.

Plaats: Franse Gemeenschap, Leopold II-laan 44, 1080 Sint-Jans-Molenbeek , lokaal 6A11 op de 6e verdieping.

Workshops:

- 4 november, 14 tot 17 u workshop Gezondheid door dr. Mamayi
- 13 november, 10 tot 13u workshop Strategieën en strijd door mevr. Moninga en haar collega's.
- 17 november, 9 tot 12u workshop Recht en Vrouw door mevr. Delphine Nouind, juriste.
- 17 november, 14 tot 17u workshop Getuigenis door Mevr. Modi Ntambwé, coördinatrice Share Forum des Migrants / TRK vzw

Arthé vzw

Rose Bleu [Blauw roze]

Mannen en vrouwen zijn samengekomen voor een workshop voor schrijven en encenering rond het thema van geweld tegen vrouwen. Met de hulp van regisseur en auteur Christiane Girten hebben ze een toneelstuk geproduceerd dat een situatieschets geeft van de wereld, op basis van getuigenissen, anekdotes, studies, reclame, al dan niet persoonlijke verhalen ... een burger- en kunstproject dat wij graag met u willen delen.

Datum: vrijdag 27 november 2015 om 20 u.

Plaats: bibliotheek van Sint-Gillis, Romestraat 24 in 1060 Brussel

Facebook: <https://fr-fr.facebook.com/public/Arthe-Vzw>

Website: <http://arthevzw.wix.com/arthevzw>

Change vzw

Dans la peau d'une femme [In de huid van een vrouw]

Studiedag met besprekingen, debatten en improvisatiesessies rond het onderwerp.

De doelstellingen zijn de diensten en instrumenten voorstellen die beschikbaar zijn voor de slachtoffers of voor hun omgeving, en het publiek te sensibiliseren. Iedereen kan actief mee werken tijdens de bijeenkomst door middel van een improvisatiesessie onder begeleiding van een professional. Verder zal het publiek ook worden uitgenodigd om deel te nemen aan het debat

waarmee de dag wordt afgerond, om de verschillende meningen en standpunten aan elkaar te toetsen en bepaalde taboes te doorbreken.

Datum: 28 november (zaterdag)

Plaats: Creative District, Reyerslaan 70, 1030 Schaarbeek

Facebook: <https://www.facebook.com/changevzw.belgium/>

Website: <http://www.changevzw.org/>

Isala vzw

La plus vieille violence du monde [Het oudste geweld ter wereld]

De vzw Isala nodigt u uit voor een film- en discussieavond rond de Libanese film "The Oldest Form of Violence", gerealiseerd door Carol Mansour (Libanon).

De film werpt een licht op de realiteit van prostitutie in Libanon door middel van getuigenissen van prostituees en klanten die de 'super night clubs' van Beiroet bezoeken, en op de werking van de vereniging KAFA om het prostitutiefenomeen in zijn geheel te begrijpen. De vertoning wordt ingeleid door Dames draaien. Nadien volgt een gesprek met de leden van Isala (vereniging die personen in de prostitutie helpt) en de vereniging AWSA-Be.

Datum: dinsdag 24 november om 19.30 u.

Plaats: Daarkom, Wolvengracht 18, 1000 Brussel

Website: www.isalavzw.be

FEFA Familia (Fonds d'Entraide Familia)

Violon Contre Violence / Viool tegen geweld

Violon contre Violence combineert zang, muziek (waarvoor de viool symbool staat) en woordkunst in een spektakel met als rode draad de strijd tegen het echtelijk geweld waarvan de vrouw het slachtoffer is. Zo wordt 'Viool tegen geweld' een slogan die artiesten en publiek niet alleen horen tijdens de voorstelling, maar die ook nadien in hun geest en daden blijft hangen. Voor de start van het kunstprogramma zullen de deelnemers van de educatieve workshops de inhoud van hun uitwisselingen voorstellen in de vorm van een panelgesprek.

Datum: 28 november 2015 (16.00-21.00u.)

Plaats: Curo Hall, Ropsy Chaudronstraat 7, 1070 Brussel

Facebook: <https://www.facebook.com/events/456794321195880/>